

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16

E-mail: info@aix.swu.bg

<http://www.swu.bg>

**Катедра „Управление на образованието и
специална педагогика“**

Информационен пакет ECTS

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА

СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 1.2. ПЕДАГОГИКА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

**ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ПЕДАГОГ ПО СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И
КОНСУЛТИРАНЕ**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 2 СЕМЕСТЪРА

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

ЦЕЛ НА ПОДГОТОВКАТА

Магистърската програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране“ дава възможност на педагози, завършили бакалавърска или магистърска степен в специалности от професионално направление „Педагогика“, на бакалаври и магистри с професионална квалификация „учител по..“ да се специализират за работа в областта на социално-педагогическата превенция, посредничеството и консултирането в социалнопедагогическата сфера.

Потребността от подготовка на висококвалифицирани специалисти за системата на социално-педагогическата превенция се определя от все по-нарастващата необходимост в днешното общество от ограничаване на негативните социални явления чрез превантивна намеса и социалнопедагогическа и психологопедагогическа подкрепа на лица от рискови групи.

Обучението в магистърската програма по социално-педагогическа превенция и консултиране има за **цел** да подготви специалисти с образователно-квалификационни параметри, които им дават възможност за пълноценна реализация в системата на социално-педагогическата превенция, консултирането и посредничеството при проблеми, свързани с дезадаптацията на личността; за осъществяване на ефективна превантивна и консултативна дейност, ориентирана към насърчаване и подпомагане психосоциалното развитие на личността, както и към стимулиране изграждането и поддържането на позитивни взаимоотношения в социалната група и общността.

Студентите, успешно завършили обучението в магистърската програма по социално-педагогическа превенция и консултиране, придобиват професионална квалификация „педагог по социална превенция и консултиране“. Те са подготвени да

извършват консултантска и превантивна възпитателна дейност в училищна и извънучилищна среда, и в институциите, ангажирани със социално-педагогическата превенция.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОДГОТОВКАТА НА МАГИСТЪРА ПЕДАГОГ ПО СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ

Магистърската програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране” дава възможност на педагози, завършили бакалавърска или магистърска степен в специалности от професионално направление „Педагогика”, на бакалаври и магистри с професионална квалификация „учител по..” да се специализират за работа в областта на социално-педагогическата превенция, посредничеството и консултирането в социалнопедагогическата сфера.

В съответствие с чл. 9 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 5.09.2003 г.) обучението в магистърската програма е насочено към профилиране и задълбочаване на професионално-педагогическата подготовка и осигурява:

- **А. Задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка с интердисциплинарен характер, осигуряваща изграждането на компетенции от областта на педагогиката, психологията и правото:**
 - познава и владее терминологично-понятийната система на теорията и практиката на социалната превенция и познава и може да работи с нормативната база на осъществяваната в страната превантивна дейност;
 - познава педагогическите и институционални модели и стратегии за превантивна възпитателна дейност и за осъществяване на социално-педагогическа намеса и подкрепа;
 - познава принципите на професионалната етика при работа с рискови групи;
 - познава и разпознава отклоняващото се от социокултурните и правните норми на поведение;
 - умее да осъществява адекватна консултативна и медиаторска дейност с подрастващите, техните семейства, както и с други социални групи в обществото;
 - умее да осъществява ресоциализиращи взаимодействия при работа с деца и възрастни.
- **Б. Усвояване на компетенции за научноизследователската и научно-приложната дейност:**
 - умее самостоятелно да търси източници на информация;
 - може да се ориентира самостоятелно в теоретико-приложните постижения в областта на социалната превенция, да диагностицира;
 - умее да планира и провежда практико-приложна изследователска дейност в областта на превантивната възпитателната дейност.
- **В. Изграждане на компетенции за адаптация в условията на социални, икономически и технологични промени:**
 - умее да общува, да създава и поддържа доверие, да преодолява и управлява конфликти и др.;
 - може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и да внедрява в практиката съвременни теоретични постижения;
 - поддържа стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование;

- цени професионалното сътрудничество и взаимопомощ и може да работи в екип.

Квалификационната характеристика на магистърската програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране” с професионална квалификация „педагог по социална превенция и консултиране” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 5.09.2003 г.), Националната класификация на длъжностите и професиите, Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 1.2. ПЕДАГОГИКА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ПЕДАГОГ ПО СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 2 СЕМЕСТЪРА

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Психология на делинквентното поведение	6.0	1. Ръководство и лидерство в Т-групите	3.0
2. Социалнопедагогическо консултиране в мултикултурна среда	6.0	2. Социалнопедагогическа работа в пенитенциарните институции	3.0
3. Социална превенция	6.0	3. Семейно консултиране при деца с проблемно поведение	3.0
4. Избираема дисциплина	6.0	4. Избираема дисциплина	3.0
5. Избираема дисциплина	6.0	5. Избираема дисциплина	3.0
		Дипломиране	15
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Диференциална педагогика	6.0	1. Превенция на зависимости	
2. Превенция над насилието над деца	6.0	2. Социалнопедагогическо консултиране и посредничество при деца и семейства в риск	3.0
3. Интеркултурна комуникативна компетентност	6.0	3. Криминална психология	3.0
4. Социалнопедагогическо посредничество и консултиране на приемни семейства	6.0	4. Училище за родители	3.0
5. Превенция и социалнопедагогическа намеса при агресивно детско поведение	6.0	5. Професионална етика на социалния педагог	3.0
	6.0		3.0
	6.0		3.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 60 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

**Специалност: СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРЕВЕНЦИЯ И
КОНСУЛТИРАНЕ
ОКС «Магистър»**

Психология на делинквентното поведение

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+1 часа

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: гл. ас. д-р Емелина Заимова-Цанева , катедра “Психология”,

e-mail: emelina_z@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина е предназначена за студенти от магистърската програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране“ и има за цел да запознае студентите с психологическите и социални механизми, които обуславят проявите на девиантно и делинквентно поведение. Акцентът е поставен върху педагогическия и образователен контекст – как познаването на тези особености подпомага ефективната превенция, консултиране и работа с деца и младежи в риск.

Основни цели на дисциплината са:

- изясняване на причините и факторите за възникване на девиантно и делинквентно поведение;
- представяне на възрастовите характеристики на подобни прояви и тяхното отражение върху личностното развитие;
- анализ на механизмите, които водят до антисоциални нагласи и трудности в социализацията;
- формиране на знания и умения за прилагане на педагогически подходи и стратегии за превенция и интервенция;
- развитие на компетентности за работа със случаи на деца и младежи с прояви на девиантност и делинквентност.

Дисциплината съчетава теоретична подготовка с практически задачи и дискусии, които насърчават критично мислене, умения за анализ и изграждане на професионални стратегии за справяне с подобни предизвикателства в образователна и социално-педагогическа среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет, задачи и методологични основи на психологията на девиантното и делинквентното поведение; Девиантно поведение – същност, форми и социално-нормативни детерминанти; Делинквентно поведение – същност, специфики и разграничение от други форми на девиантност; Причини и фактори за възникване на делинквентно поведение (личностни, семейни, училищни, социални); Агресивност и прояви на насилие като ключови характеристики на делинквентността; Конфликти и конфликтно поведение – психологически аспекти и връзка с делинквентните прояви; Отчуждение и социална изолация през различните възрастови периоди като предпоставка за делинквентно поведение; Форми и проявления на делинквентност при деца и юноши; Подходи за превенция и педагогическа интервенция при делинквентно поведение.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, решаване на казуси анализ на поведение по схема, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

**СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКО КОНСУЛТИРАНЕ
В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА****ECTS кредити: 6,0****Седмичен хорариум: 2+1+0****Форма на проверка на знанията: изпит****Вид на изпита: писмен****Семестър: първи****Методическо ръководство:**

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д.н. София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

e-mail sofger@swu.bg

Анотация:

Основната цел на обучението по учебната дисциплина е развитие и усъвършенстване на професионалната компетентност за осъществяване на ефективно социалнопедагогическо консултиране в условия на културна хетерогенност. Основната цел е усвояване на теоретични знания за концептуалните, философски и методологически основи на мултикултурното консултиране и придобиване на практически умения за ориентиране, консултиране и съветване при отчитане на специфичния мултикултурен контекст на социалнопедагогическото взаимодействие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Концептуални и философски основи на мултикултурното социалнопедагогическо консултиране (Основни понятия. Културата като отправна точка и контекст на социалнопедагогическото консултиране. Историческо развитие и перспективи в теорията и практиката на мултикултурното консултиране.); Мултикултурни методи и подходи в социалнопедагогическото консултиране (Интеркултурната комуникация като предизвикателство в консултирането. Мениджмънт на интеркултурните конфликти. Интеркултурната компетентност като предпоставка на ефективното консултиране.); Европейски практики в мултикултурното социалнопедагогическо консултиране (Консултиране на деца на имигранти в образователните институции. Консултиране на възрастни. Подходи в кроскултурното кариерно консултиране в социалнопедагогическите институции. Мултикултурен подход към взаимодействието училище – семейство – общност.)

Технология на обучението:

Формите за организация и провеждане на обучението по дисциплината са лекции и семинарни упражнения. Темите за лекционните занятия и задължителните текстове, които се коментират по време на лекциите и семинарите, се раздават предварително на студентите. Използването на новите технологии позволява да се очертае ясно структурата на лекцията, основните въпроси и проблеми и т.н. Използват

се следните **методи** на обучение на студентите: лекция, беседа, дискусия, моделиране, демонстриране, анализ и обсъждане на проблемни ситуации, решаване на казуси, самостоятелна работа (разработка на дидактични материали и др.).

Социална превенция

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум: 2+1+0 часа

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по учебната дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите магистри по социално-педагогическа превенция и консултиране за справяне с многообразните професионални задачи. Основната цел на обучението по *Социална превенция* не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Научен статут на дисциплината „Социална превенция“ – теория и практика; концептуални и терминологични уточнения, свързани с организацията и осъществяването на социално-педагогическата превантивна дейност; предизвикателства и перспективи при осъществяването на социално-педагогическата превантивна дейност; теоретични основи на социално-педагогическата превантивна дейност – специфика на нормативните аспекти и институционалното осигуряване на социалната превенция; актуални проблеми на социално-педагогическата превантивна дейност в съвременното българско общество; приложението на комплексно-интегративния подход в социално-педагогическата превантивна дейност; класификация на основните подходи и стратегии при социално-педагогическата превантивна дейност; форми, методи и средства на социално-педагогическата превантивна дейност; специфика на социално-педагогическата превантивна дейност в различните възрастови периоди; съвременни модели и програми за социално-педагогическата превантивна дейност.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

РЪКОВОДСТВО И ЛИДЕРСТВО В Т-ГРУПИТЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2+1+0 часа

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

е-мейл: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Чрез дисциплината се представя многовариантния образ на Т-групите в съвременната социално-педагогическа дейност.

Съдържание на курса: Главната цел на учебната дисциплина е да запознае студентите със същността и проблемите на Т-групите, тяхната история и начин на употреба в съвременната социално-педагогическа практика. Подготовката е насочена към това студентите да могат да анализират и обясняват характера, структурата и функцията на Т-групите, както и да разпознават и анализират основни идеи за начина на използването на прилагани при тях стратегии и техники в различни форми и насоки на социално-педагогическа дейност.

Организация на обучението: Лекции, индивидуална работа, групово работа и дискусии между различните екипи, демонстрации, защитата на проект или реферат по конкретни въпроси. Лекциите са комбинирани с дискусия и работа в малки групи по конкретни ключови елементи на съдържанието на темата. Вид на изпита: писмен

СОЦИАЛНОПЕДАГОГИЧЕСКА РАБОТА В ПЕНИТЕНЦИАРНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2+0+1 часа

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Вяра Цветанова, катедра „Социална педагогика“

е-mail: viara23@swu.bg

Анотация:

Целта е да се запознаят студентите с методическите основи на социално педагогическата работа в МЛС; с корекционните форми на взаимодействие с лицата, лишени от свобода; със съществуващата система за рехабилитация и ресоциализация и основните педагогически парадигми в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основните съдържателни акценти са: основните проблеми на педагогическия процес в местата за лишаване от свобода и възприемане на принципите на педагогическата намеса в личностната и социалната сфера на пребиваващите в тези заведения; технологията и методиката на възпитателната работа и овладяване на съвременните нетрадиционни методики в педагогическата дейност, интензивни методи на корекционно въздействие и специализирани програми за личностно формиране и развитие.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, активен дебат в подгрупи, делови игри, планиране и провеждане на миниексперименти за анализ поведението на лица, лишени от свобода в различни ситуации, сюжетно-ролеви игри и др. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

СЕМЕЙНО КОНСУЛТИРАНЕ ПРИ ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2+0+1

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

e-mail: sneju_porova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране за справяне с многообразните професионални задачи. Основната цел на обучението по *Семейно консултиране при деца с проблемно поведение* не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на семейното консултиране, Специфика на консултативния процес в семейна среда, Консултативни умения, Основни подходи в семейното консултиране, Специфика на консултирането в детството и юношеството, Основни области на семейното консултиране, Същност и специфика на позитивно ориентираната семейна терапия, Основни модели на семейно консултиране при деца с проблемно поведение

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод,

експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Диференциална педагогика

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

е-мейл: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Курсът по дисциплината “Диференциална педагогика” осигурява на студентите познания и компетентности по основните проблеми на постмодерната педагогика- педагогиката на различията по пол и етническа принадлежност, по социална и културна принадлежност, по способности и липса на способности.

Целта на обучението по дисциплината е осмисляне от студентите важността на проблематиката по дисциплината, същността на видовете диференциация и изграждането на компетентности за обучението и възпитанието на индивидите и обособените групи, съобразно тяхната специфика, използването на адекватни стратегии, техники и технологии за развитието им.

Основни задачи на обучението по дисциплината:

1. Студентите да осъзнаят значението на отделните биосоциални фактори, които определят различието между хората: различията по пол и етническа принадлежност, по социална и културна принадлежност, по наличието или липсата на възможности и способности.
2. Формиране у студентите на знания и компетентности за изграждането и прилагането на подходящи програми за обучение, възпитание и развитие на индивидите и групите, съобразно тяхната специфика.
3. Изграждане у студентите на творчески подход при подбирането на оптимални стратегии и технологии в рамките на диференциалната педагогика.

Съдържание на учебната дисциплина: Обхваща специфичната проблематика по “Диференциална педагогика”: диференциация по пол, диференциация по етническа принадлежност, образование на малцинствата, различия, свързани със социалната принадлежност, влияние на общия културен контекст върху индивидуалните различия, организация на учебната среда за деца със специални образователни потребности, организация на учебната среда при надарените деца и подрастващи, вътрешно диференциране на обучението.

Технология на обучението и оценяването: изложение, беседа, дискусия, диспут, работа в екип, решаване на казуси и тестове, педагогически ситуации, делови игри, метод на проектите, брейнсторминг, синектика, инвентика и др.

Превенция на насилието над деца

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Превенция на насилието над деца“ обхваща проблематика, която е твърде актуална и значима за обществената практика. Основната идея е обучението по тази значима за бъдещите магистри по социална превенция и консултиране учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуациите, в които попада съвременният човек в модернизиращият се свят – типични, проблемни, критични. Основната цел на обучението по дисциплината е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции в превенцията на насилието над деца, както и формиране на умения за успешно ориентиране в съществуващата проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от социалнопедагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дефиниране на насилието над деца; Насилието като социално действие; Агресивността като причина на насилието над деца; Емоционална база за насилието; Насилието над деца като научено поведение; Насилието над деца като реакция на нежелани събития: ролята на негативния ефект; Социални детерминанти на насилието над деца; Субкултура на насилието; Дефиниране на елементите на субкултурата на насилие над деца; Взаимоотношенията „жертва – извършител“; Основни видове насилие над деца; Насилие в общността; Домашно насилие; Сексуално насилие; Социализация и насилие; Жизнен цикъл и насилие; Детството и юношеството като критични периоди; Рискови фактори в детството и юношеството; Индивидуални фактори; семейството като фактор; Училището като фактор; Приятелският кръг като фактор; Общността като фактор; Защитни фактори; Социализацията – в търсене корените на насилието; Насилие и социализация; Влияние на домашното насилие върху социализацията на децата; телевизионното насилие: Съдържание, контекст и последици върху социализацията; Насилието над деца и социален контрол; Основни акценти на социалната политика.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод,

експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори:

проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

e-mail diankova_g@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по учебната дисциплина се осигурява разширяване на професионалната компетентност на студентите за осъществяване на ефективна социалнопедагогическа комуникация при работа в културно разнообразна среда. Учебната дисциплина има интегративен характер, тъй като обединява знания от различни научни области (антропология, културология, социални науки, психология, лингвистика и др.). Целта е формиране на интеркултурна комуникативна компетентност у студентите, включваща теоретични знания, практически умения и ценностни нагласи като предпоставка за осъществяване на ефективна комуникация и социално-педагогическо взаимодействие в условия на културна хетерогенност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Глобализация и интеркултурна комуникация; Интеркултурен дискурс на социалните взаимодействия в съвременните антропологични, социолингвистични и психолингвистични теории и изследвания; Интеркултурна комуникация и комуникативна компетентност; Културните различия в социалнопедагогическата комуникация; Интеркултурната комуникативна компетентност като комплекс от знания, умения и нагласи; Езиково разнообразие и интеркултурна диалогичност в образователното пространство; Интеркултурната комуникативната компетентност през призмата на четирите лингвистични умения; Оценяване на интеркултурната комуникативна компетентност.

Технология на обучението:

Лекцията е основна форма за организация и провеждане на обучението по дисциплината. Темите за лекционните занятия и задължителните текстове, които се коментират по време на лекциите, се раздават предварително на студентите. Използването на новите технологии позволява да се очертае ясно структурата на лекцията, основните въпроси и проблеми и т.н. Използват се следните **методи** на обучение на студентите: лекция, беседа, дискусия, моделиране, демонстриране, анализ и обсъждане на проблемни ситуации, решаване на казуси, самостоятелна работа (разработка на дидактични материали и др.).

Социалнопедагогическо посредничество и консултиране на приемни семейства

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по *Социалнопедагогическо посредничество и консултиране на приемни семейства* се повишава интереса на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране към визираната проблематика и се съдейства за тяхното активизиране в процеса на собственото им личностно и професионално развитие; подпомага се изграждането на личностна готовност за по-ефективно изпълнение на професионалните задачи и успешно справяне с конфликтни и стресови ситуации, решаване на конкретни проблеми, свързани със спецификата на бъдещото професионално ежедневие; стимулира се изграждането на мобилна и гъвкава нагласа към многообразни поведенчески модели, които детерминират ефективното и успешно изпълнение на конкретните професионални задачи; подпомага се развитието на евристичното и критичното мислене, на емпатийното разбиране, на любознателността, самостоятелността, стимулира се желанието за познание, стремежът за самообучение и саморазвитие; насърчаване на толерантност, автономност, работа в екип и т.н.; изграждане на умения за консултиране и вземане на решения по конкретни проблеми от професионалното ежедневие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дефиниране и аспекти на социалната услуга „приемна грижа“, Целеви групи и участници в процеса на приемна грижа; Приоритетни групи за настаняване в професионални приемни семейства; Видове приемна грижа; Финансови стандарти към услугата „Приемна грижа“; Принципи на функционирането на приемната грижа; Биологичното семейство и законните представители на детето в процеса на услугата „приемна грижа“; Организация на приемната грижа; Процедура за утвърждаване на кандидати за приемни семейства; Приемното семейство и приемното дете; Подкрепа и супервизия за приемните семейства; Кризисна интервенция; Специфика на социалнопедагогическото посредничество и консултиране на приемните родители в процеса на полагане на грижи за дете, настанено при тях; Консултативни умения; Алтернативната семейна среда като рисков за развитие на проблемно детско поведение; Синхронизиране на възпитателните взаимодействия между приемните родители като предпоставка за ефективност на социалната услуга „приемна грижа“.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично

беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Превенция и социалнопедагогическа намеса при агресивно детско поведение

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: първи

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране за справяне с многообразните професионални задачи, свързани с превенцията на агресивните детски поведенчески прояви. Основната цел на обучението по Превенция на агресивно детско поведение не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Превенцията на агресивното детско поведение – актуални проблеми и предизвикателства; Концептуални и терминологични уточнения; Възпитанието като рисков фактор за развитие на детско агресивно поведение; Превенцията: функционално предназначение, особености и етапи; Основни теоретични модели за превенция; Визията за ефективността на превенцията: фокусът върху възпитанието; Неефективното възпитание като предпоставка за развитие на агресивни модели на поведение в детството; Деструктивното поведение в училищната среда; Реакциите на учителите на агресивни детски прояви; Превенция и прекратяване на релационната агресия сред децата; Възпитателните интеракции в училищната среда и развитието на социалната компетентност на учениците; Медиите и агресивното детско поведение.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Превенция на зависимости

ECTS кредити: 6.0

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство: Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

е-мейл: yuliana_k@swu.bg

Анотация:

Дисциплината „Превенция на зависимости“ е с особена важност в магистърската програма «Социално-педагогическа превенция и консултиране», с оглед целта ѝ, насочена към подготовка на специалисти, реализиращи се в системата на социалната превенция, консултирането и посредничеството. В рамките на обучението студентите се запознават както с видове зависимости, така и с основни концепции, идентифициране и най-вече превенция на зависимостите. Формират се и се развиват основни умения за приложение на стратегии за превенция на зависимости, разработване на проекти с превантивна насоченост и механизми за реализиране на превенция на различни равнища, свързана с конкретни зависимости.

Дисциплината е насочена към овладяване на подходи и технологии, осигуряващи превенция на зависимости на различни нива – семейство, училище, неформална среда, община. Обсъждат се проблемни ситуации и тяхното адекватно решаване, похвати и техники за превенция на зависимости. Студентите се запознават със:

същност и характеристики на зависимо поведение; теория и технология на превенция на различни зависимости; модели за превенция; основни форми, методи и средства за пълноценно проектиране и реализиране на превенция на зависимости.

Цел на дисциплината е усвояването на знания, формиране и развиване на практически умения и компетенции за пълноценно реализиране на превенция на различни зависимости.

Съдържание на учебната дисциплина:

Пристрастяване, зависимост, съзависимост; Теоретични постановки за зависимото поведение; Фактори, обуславящи развитието на пристрастеност и зависимост при децата и юношите; Типологични подходи при изследване и установяване пристрастяване и зависимости; Базови световни модели за превенция на зависимости; Национални превантивните подходи, в съответствие с вида и степента на зависимост; Специфични форми, методи и средства за превенция на зависимости; Стратегии и технологии за превенция на зависимости; Подходи за идентификация на наркотично зависими лица и превантивни стратегии и практики; Възможности за превенция и консултативни програми за застрашени от развиване на алкохолна и /или хазартна зависимост; Възможности за превенция при пристрастяване към Интернет при деца и юноши; Превантивни стратегии и програми при съвременни зависимости.

Технология на обучението и оценяването:

Лекционният курс е фокусиран върху усвояване на знания за същината и спецификите на превенцията на зависимости. Представят се типологични подходи, разглеждащи пристрастяването, зависимости и превантивните дейности. Вниманието се отделя и на възможностите за проектиране и организиране на социално-педагогическо превантивно „пространство“, особено що касае необходимостта от такова в условията на образователната система или семейната система. Акцент е поставен и на възможностите за формиране и развиване на умения за осъществяване на превантивни практики по отношение на зависимости. По време на лекционния курс, усвояването на знания и изграждане на умения за превенция, е потенцирано от анализ и синтез на различни превантивни модели, на конкретни мерки за реализиране на превенцията на зависимостите на различни нива; чрез умелото използване на онагледяващи мултимедийни средства; решаване на проблемни случаи. Обсъждат се позитивни модели и проекти на държавни и неправителствени организации за превенция на зависимости.

Социалнопедагогическо консултиране и посредничество при деца и семейства в риск

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Социалнопедагогическо консултиране и посредничество при деца и семейства в риск“ обхваща проблематика, която е твърде актуална и значима за обществената практика. Основната идея е обучението по тази значима за бъдещите магистри по социална превенция и консултиране учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуациите, в които попада съвременният човек в модернизираният свят – типични, проблемни, критични. Основната цел на обучението по дисциплината е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции в социалнопедагогическото консултиране и посредничество при деца и семейства в риск, както и формиране на умения за успешно ориентиране в съществуващата проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от социалнопедагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и особености на детето в риск като специфичен субект на социално-педагогическото взаимодействие; Понятие за дете в риск; Видове риск и ситуации на риск, в които може да попадне детето; Детерминанти за появата на риск при деца; Условия за поява на социално-педагогически риск; Влияние на микросредата за поява

на ситуация на риск; Влияние на макросредата за поява на ситуация на риск; Институции, работещи с деца в риск; Детето в риск в социалнопедагогическите организации и образователните институции. Взаимодействие между институциите, работещи с деца в риск; Форми на социалнопедагогическа работа с децата в риск; Методи на социалнопедагогическа работа с деца в риск; Принципи на социалнопедагогическа работа с деца в риск; Превантивни модели и програми за социалнопедагогическа работа с деца в риск.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Криминална психология

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори: гл. ас. д-р Емелина Заимова-Цанева, катедра “Психология”,

e-mail: emelina_z@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина е предназначена за студенти, обучаващи се в професионално направление „Педагогика“, и е включена към избираемите дисциплини в учебния план на магистърска програма „Социално-педагогическа превенция и консултиране“. Актуалността на дисциплината е продиктувана от необходимостта да се разберат психологическите закономерности, обуславящи криминалното поведение – разглеждано като противообществено и застрашаващо социалния ред.

Целите на дисциплината „Криминална психология“ са насочени към запознаване на студентите със същността и формите на криминално и делинквентно поведение, психологическите характеристики на извършителя и мотивите, които го водят към престъпно действие. Разглеждат се също особеностите на поведението на жертвата на престъпление и възможностите за социално-педагогическа подкрепа. Акцент се поставя върху разбирането на причините за престъпността и ролята на педагога в превенцията и ресоциализацията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и история на криминалната психология. Дефиниране на предмета на криминалната психология. Съвременни проблеми в развитието на криминалната психология. Историческо развитие на криминалната психология като наука. Дефиниране на феномените престъпление и престъпност в психологията. Историческо развитие на знанията за престъпленията. Теории за криминалното поведение. Методи

на криминалната психология. Девиантно и делинквентно поведение в контекста на криминалността. Психологически особености на криминалната личност. Обосноваване на криминалната личност, като специфичен тип асоциална личност. Видове криминални действия. Престъпления. Социални и правови аспекти на престъплението. Видове престъпления. Типологизиране на престъпното поведение. Психологични аспекти на криминалните личности. Типологизиране. Типове криминални личности. Критерии. Личностни теории за обяснение на криминалното поведение. Социално-психологични аспекти на груповите престъпления. Дефиниране на понятията групови престъпления и организирана престъпност. Специфика на груповите престъпления. Виктимология. Типологизация на жертвите на криминално престъпление.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, решаване на казуси анализ на поведение по схема, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

Училище за родители

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2+0+0

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: втори

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация:

Чрез обучението по тази учебна дисциплина се повишава интереса на бъдещите магистри по социална превенция и консултиране към визираната проблематика и се съдейства за тяхното активизиране в процеса на собственото им личностно и професионално развитие; подпомага се изграждането на личностна готовност за по-ефективно изпълнение на професионалните задачи и успешно справяне с конфликтни и стресови ситуации, решаване на конкретни проблеми, свързани със спецификата на бъдещото професионално ежедневие; стимулира се изграждането на мобилна и гъвкава нагласа към многообразни поведенчески модели, които детерминират ефективното и успешно изпълнение на конкретните професионални задачи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и специфика на „Училище за родители“; Терминологични и концептуални уточнения; Функционално предназначение и съдържателна насоченост на „Училище за родители“; Основни теоретични модели; Визия за ефективността на модела „Училище за родители“; Модел за ефективно функциониране на „Училище за родители“.

Технология на обучението и оценяването:

Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА СОЦИАЛНИЯ ПЕДАГОГ**ECTS кредити: 3****Седмичен хорариум: 2+0+0****Проверка на знанията:** изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** втори**Методическо ръководство:** Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“е-мейл: yuliana_k@swu.bg**Анотация:**

Целта на учебната дисциплина е да запознае студентите със спецификата на проявление на педагогическата етика в практиката на социалния педагог. Учебното съдържание предлага систематизиран опит от работата на социалните педагози, като особен вид професионална дейност, с присъщи ѝ идеали, ценности, морални норми и етични приципи, които имат както общи така и специфични проявления в зависимост от спецификата на дейността в конкретната социалнопедагогическа институция.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на педагогическа етика. Място на етичната култура в професионалната дейност на социалния педагог. Основни етични принципи в социалнопедагогическата дейност. Морални отговорности на социалния педагог към семейството. Етични въпроси при взаимодействието с децата. Етични норми по отношение на работата със своите колеги. Етични отговорности към обществото. Етиката и ежедневието.

Технология на обучението:

Лекционният курс осигурява специализирана подготовка на студентите свързана с знания за етичните принципи и умения за работа с деца в сферата на социалнопедагогическата дейност.